

شبکه‌سازی ارائه خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی در بخش کشاورزی

رضا ذیبیحی طاری^۱ پرویز گلپور^۲، ناصر سلمانی^۳، حسن جورابلو^۴

^۱ کارشناس ارشد معاونت آموزش و ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ^۲ کارشناس ارشد توسعه

روستایی اهر، ^۳ رئیس اداره آموزش و ترویج کشاورزی شهرستان اهر، ^۴ کارشناس ارشد ترویج و آموزش کشاورزی

agritarvij@yahoo.com

طی سال‌های ۱۳۸۶-۱۳۸۷، در راستای اجرایی نمودن اصل ۴۴ قانون اساسی و با هدف تمرکز زدایی و واگذاری فعالیت‌های تصدی‌گری قابل واگذاری دولت به بخش غیردولتی، ارائه خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی کشاورزی به بهره‌برداران و تولیدکنندگان و در نهایت توسعه بخش کشاورزی، زمینه‌سازی استقرار و فعالیت بیش از ۲۶۰۰ شرکت خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی کشاورزی به عمل آمد که در این قالب بالغ بر ۲۲۰۰۰ نفر دانش‌آموخته جوان کشاورزی و منابع طبیعی در این شرکت‌ها ساماندهی و فعال شدند. تمام تلاش‌های به عمل آمده، بسیاری از این شرکت‌ها از کارایی لازم برخوردار نبوده و به صورت جزیره‌ای بدون ارتباط منظم و سیستمی با واحدهای دولتی و عوامل خصوصی و مردمی بخش کشاورزی فعالیت می‌نمایند که صرفاً با بسندۀ نمودن به اجرای فعالیت‌های محدود تصدی‌گری واگذار شده جهاد کشاورزی استان‌ها، در یک چرخه فعالیتی نامید کننده قرار گرفته‌اند. این امر موجب شده، موضوع استخدام مهندسین ناظر که بسیاری از کارشناسان فعال این شرکت‌ها را شامل می‌شود، به عنوان یک تهدید، آینده فعالیتی ساختارهای حقوقی غیردولتی ارائه دهنده خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی کشاورزی را به خطر بیندازد. این مقاله با مطالعات کتابخانه‌ای و تجارب نگارندگان، نسبت به ترسیم شرایط موجود و آرمانی فعالیت شرکت‌ها پرداخته و راهکارها و پیشنهادهای کاربردی مورد نیاز را جهت بهبود وضعیت ساختار فعالیتی این شرکت‌ها ارائه می‌نماید. مهمترین راهکار پیشنهادی این مقاله برای رفع تهدیدها و چالش‌های امور شرکت‌ها، بازنگری حدود فعالیت و شبکه‌سازی ارائه خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی کشاورزی نظام‌های حقیقی و حقوقی موجود در بخش کشاورزی می‌باشد. پیشنهادهای ارائه شده عبارتند از: ارزشیابی جامع وضعیت استقرار و فعالیت شرکت‌ها؛ تداوم حمایت‌های قانونی و حقوقی دولت؛ تشکیل اتحادیه مرکزی صنفی کارفرمایی شرکت‌ها؛ هدایت شرکت‌ها به سمت فعالیت‌های خصوصی؛ ساماندهی جذب فارغ‌التحصیلان جدید در شرکت‌ها؛ بکارگیری سامانه‌های الکترونیکی تخصصی مورد نیاز و دسترسی شرکت‌ها به بازارهای محلی، منطقه‌ای و....

واژه‌های کلیدی: توسعه کشاورزی، خدمات مشاوره‌ای، فنی و مهندسی کشاورزی، شبکه‌سازی.